

Dosarul nr. 2ra-858/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Buiucani (jud. M. Murguleț)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Danilov, I. Secieru, I. Cotruță)

DECIZIE

8 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Iurie Bejenaru
Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de Agenția de Intervenție și Plăți pentru
Agricultură

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Agenției de Intervenție și
Plăți pentru Agricultură împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Smart-Team”
cu privire la rambursarea subvenției acordate

împotriva deciziei din 10 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care
a fost respins apelul declarat de Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură și
menținută hotărârea din 11 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, prin
care acțiunea a fost respinsă

constată:

La 11 septembrie 2017, Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură a
depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Smart-Team” cu privire la
rambursarea subvenției acordate.

În motivarea acțiunii a invocat că în anul 2014, SRL „Smart-Team” a
beneficiat de subvenții în mărime de 9 466 000 de lei, dosar de subvenționare
7/1404TR367 pentru investiția efectuată conform Măsurii 7 din Regulamentul de
subvenționare pentru anul 2014, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 135 din
24 februarie 2014 pentru compensarea costurilor la procurarea animalelor de prăsilă
(ovine).

La 23 martie 2017, conform ordinului AIPA nr. 45 din 7 aprilie 2017 cu
privire la aprobarea Graficului de inspecții post-achitare, un grup de lucru din cadrul
Direcției inspecții și control în teren a AIPA s-au deplasat la locul efectuării
investiției în scopul verificării respectării prevederilor contractuale, menținerii
criteriilor de eligibilitate, utilizarea după destinație a obiectelor investiției etc., unde
au constatat că ovinele subvenționate lipsesc.

Astfel, lipsa acestora la locul efectuării investiției presupune că oile au fost înstrăinate sau după caz sacrificate, fapt ce constituie încălcare a pct. 73 din Regulamentul de subvenționare.

Totodată, a menționat că alocarea subvențiilor destinate pentru compensarea costurilor animalelor cu categoria de bonitate nu mai mică de clasa II (femele) și de clasa I (masculi), procurate de la fermele de prăsilă, este determinată de obiectivele aferente Măsurii 7 din Regulamentul de subvenționare.

A remarcat că SRL „Smart-Team” a încălcat atât prevederile pct. 4, 5, 6, 9, 67, 68, 69, 73, 74 din Regulamentul de subvenționare pentru anul 2004, cât și prevederile contractului de acordare a sprijinului financiar încheiat între Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură și SRL „Smart-Team”.

A mai notat că alocarea subvențiilor este determinată de scopul și obiectivele prevăzute de Regulamentul de subvenționare, însă, în situația dată acestea nu vor fi atinse.

Iar, în scopul gestionării eficiente a fondului de subvenționare a producătorilor agricoli, se impune necesitatea restituirii de către SRL „Smart-Team” a subvenției acordate în mărime de 9 466 000 de lei.

A precizat că SRL „Smart-Team” a fost înștiințată despre încălcările identificate, totodată fiind declarată rezoluțiunea contractului de acordarea sprijinului financiar și solicitată restituirea subvenției acordate, însă întreprinderea s-a eschivat de la recepționarea scrisorii Agenției.

Având în vedere prevederile art. 624 alin. (1) Cod civil, a indicat că întrucât clauza penală este o clauză a contractului, are forță obligatorie și se impune a fi respectată întocmai, drept urmare, pârâtul și-a asumat riscul unei penalități în mărime de 0,01 % din valoarea sprijinului financiar acordat, pentru fiecare zi, calculată din data comiterii încălcării.

Reieșind din prevederile art. 619 Cod civil, a remarcat că pârâtul urmează să achite și dobânda de întârziere calculată de la data punerii debitorului în întârziere.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 585, 619, 624 Cod civil, art. 4, 5, 39 alin. (7), 85 alin. (1) lit. a), i), 117, 118, 119, 174, 175, 238, 241, 278 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, încasarea din contul SRL „Smart-Team” în beneficiul Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură a subvenției acordate în mărime de 9 466 000 de lei, a dobânzii de întârziere în sumă de 628 905,48 de lei, a penalității în mărime de 129 684,20 de lei și a cheltuielilor de judecată, precum și aplicarea sechestrului pe bunurile și pe conturile bancare ale pârâtului, inclusiv pe cele care se află la alte persoane, în scopul asigurării executării acțiunii.

Prin încheierea din 13 septembrie 2017 a Judecătorei Chișinău sediul Buiucani, a fost admisă parțial cererea de asigurare a acțiunii înaintată de Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură și aplicată măsura de asigurare a acțiunii sub formă de sechestrul asupra mijloacelor bănești aflate în conturile SRL „Smart-Team”, precum și pe bunurile mobile și/sau imobile ce aparțin acestuia cu drept de proprietate, în limita revendicărilor și anume pe suma de 9 466 000 de lei.

A fost pusă în sarcina executorului judecătoresc de a identifica conturile bancare, bunurile mobile și/sau imobile ce aparțin cu drept de proprietate SRL „Smart-Team” și atenționat de a nu depăși suma de 9 466 000 de lei.

A fost respinsă cerința Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură cu privire la aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii sub formă de sechestru asupra mijloacelor bănești aflate în conturile SRL „Smart-Team”, bunurile mobile și/sau imobile ce aparțin acestuia cu drept de proprietate în limita sumei de 628905,48 de lei, pretinsă cu titlu de dobândă de întârziere și sumei de 129684,20 de lei, pretinsă cu titlu de penalitate.

La 12 decembrie 2018, Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură a depus cerere de concretizare a acțiunii, prin care a solicitat admiterea acesteia, încasarea din contul SRL „Smart-Team” în beneficiul Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură a subvenției acordate în mărime de 4 563 674,98 de lei, a dobânzii de întârziere în sumă de 1 029 077,45 de lei, a penalității în mărime de 82 146,15 de lei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acesteia a invocat că în vederea asigurării acțiunii în prezenta cauză civilă, prin încheierea executorului judecătoresc, Anatolie Mațarin nr. 036-793/2017 din 9 octombrie 2017, a fost intentată procedura de executare.

Prin scrisoarea Președintelui crescătorilor de ovine, Pavel Prisăcaru nr. 831 din 11 octombrie 2017, Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, a fost informată că administratorul SRL „Smart-Team” Petru Popov, intenționează să înstrăineze ovinele subvenționate care la moment sunt transmise la păstrare către SRL „Cimagroelit”.

Executorul judecătoresc s-a deplasat la locul aflării ovinelor în or. Cimișlia, la sediul SRL „Cimagroelit”, care conform facturii seria PB nr. 0387482 din 25 ianuarie 2017, a primit spre păstrare de la SRL „Smart-Team” 960 ovine subvenționate.

Astfel, în urma numărării ovinelor, executorul judecătoresc a constatat existența a numai 608 ovine din cele 960 capete primite de la SRL „Smart-Team”, pe care, prin procesul-verbal nr. 036-793/2017 din 11 octombrie 2017, a fost aplicat sechestru, iar restul ovinelor, conform înscrisurilor anexate, administratorul SRL „Smart-Team” Petru Popov a recunoscut că au pierit.

Totodată, administratorul SRL „Cimagroelit” P. Prisăcaru a explicat că o parte din ovinele subvenționate au pierit, fiind rămase numai 608 capete.

A menționat că SRL „Smart-Team” a beneficiat de subvenții în sumă de 9 466 000 de lei, pentru compensarea costurilor la procurarea a 1174 de ovine.

Ca urmare, având în vedere că suma subvenției pentru o ovină constituie 8063,03 de lei, Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură a solicitat restituirea subvenției acordate, proporțional ovinelor pierite, în sumă de 4 563 674, 98 de lei.

Prin hotărârea din 11 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, a fost respinsă acțiunea integral ca fiind neîntemeiată și a fost anulată măsura de asigurare dispusă prin încheierea din 13 martie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani.

Prin decizia din 10 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură și menținută hotărârea primei instanțe.

La 10 martie 2020, Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură a declarat recurs împotriva deciziei din 10 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu actele judecătorești contestate, considerându-le ilegale, nemotivate și nefondate, fiind pasibile de a fi casate, deoarece instanțele de judecată ierarhic inferioare la examinarea pricinii au încălcat și aplicat eronat normele de drept material și normele de drept procedural, au apreciat arbitrar probele administrate.

Instanțele de judecată ierarhic inferioare au aplicat eronat prevederile Secțiunii a 3-a din Regulamentul privind modul de repartizare a mijloacelor fondului de subvenționare a producătorilor agricoli, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 135 din 24 februarie 2014, referitoare la procedura de efectuare a inspecțiilor post achitare.

A învederat că Regulamentul de subvenționare prevede două tipuri de inspecții - inspecții suplimentare, care se împart în tematice și inopinate, care se efectuează în scopul constatării corespunderii investiției criteriilor de eligibilitate prevăzute de Regulamentul de subvenționare, până la achitarea subvenției și inspecții post-achitare, care se efectuează ulterior, după ce subvenția a fost achitată, în scopul constatării modulului de utilizare a investiției și menținerea criteriilor de eligibilitate și respectarea prevederilor contractuale și ale Regulamentului de subvenționare.

Reieșind din prevederile pct. 138 alin. (1), (2), (3) din Regulamentul menționat, a precizat că persoanele care au efectuat inspecția erau angajați ai Direcției inspecții și control în teren a Agenției, deci erau împuterniciți prin lege să efectueze controale.

A precizat că modelul Fișei de control a fost aprobat pentru o multitudine de beneficiarii de subvenții, aleși aleatoriu, la care au fost efectuate inspecții.

Respectiv, Fișa de control prezentată de Agenție în toate dosarele aflate pe rolul instanțelor de judecată are aceiași formă, conținut, procedură de efectuare a controlului.

Astfel, în mai multe litigii similare prezentului, Curtea Supremă de Justiție a casat hotărârile instanțelor de judecată ierarhic inferioare prin care a fost respinsă acțiunea pe motiv că Fișa de control nu corespunde procedurii de efectuare a controlului și au fost admise cererile de chemare în judecată cu obligarea beneficiarilor de subvenții să restituie subvenția.

Instanțele de judecată ierarhic inferioare au apreciat arbitrar probele administrate la materialele dosarului, astfel, în motivarea deciziei instanța de apel a indicat că la materialele cauzei lipsesc probe admisibile ce ar dovedi că intimata s-ar face vinovată de pieirea animalelor, însă, la materialele dosarului sunt anexate mai multe înscrisuri prin care administratorul SRL „Smart-Team”, Petru Popov recunoaște că ovinele au pierit din cauza foamei. Totodată, în cadrul ședințelor de judecată, acesta a recunoscut că o parte din ovine au pierit.

Instanța de apel nu a aplicat prevederile pct. 74 din Regulamentul menționat, care prevăd că producătorii agricoli care au înstrăinat, sacrificat sau care s-au făcut vinovați de pieirea animalelor, până la expirarea termenului prevăzut, sunt obligați să restituie suma subvenției.

Vina intimatului privind pieirea ovinelor este probată prin înscrisurile prezentate de Agenție la materialele dosarului și anume, scrisorile semnate de administratorul SRL „Smart-Team” și declarațiile acestuia din cadrul ședințelor de judecată, precum și procesul-verbal de sechestru al executorului judecătoresc prin

care se constată existența a 608 de capete, respectiv, lipsa a 566 de capete.

La fel, instanța de apel nu a aplicat prevederile pct. 4, 5, 6, 7 subpct. 2, 67, 68, 69 din Regulamentul de subvenționare, care prevăd scopul și obiectivele alocării subvențiilor, astfel, ignorând prevederile legale menționate, a constatat comportamentul cu rea-credință al Agenției în raport cu SRL „Smart-Team” prin întârzierea clauzelor contractuale de plată a subvențiilor acordate, fapt ce a lipsit SRL „Smart-Team” de mijloace financiare pentru întreținerea ovinelor.

Totodată, instanța de apel a stabilit că, încheind contractul de acordare a subvențiilor la 28 mai 2014, subvențiile au fost achitate la începutul anului 2016, intimatul fiind rămas fără suport financiar timp de aproape 2 ani, fiind epuizate toate oportunitățile de a asigura întreținerea turmei de ovine.

În acest context, a evidențiat recurenta că contractul de acordare a sprijinului financiar a fost semnat la 31 decembrie 2015, și nu la 28 mai 2014, după cum a indicat instanța de apel.

În anul 2014, a fost depusă numai cererea de solicitare a subvenției. Contractul de acordare a sprijinului financiar a fost încheiat la 31 decembrie 2015, adică peste aproximativ 1,5 ani, din considerentul pornirii unei cauze penale legată de importul ovinelor pentru care a fost solicitată subvenția.

Conform ordinilor de plată subvenția a fost achitată la 25 ianuarie 2016, adică în termen de nicio lună de la data semnării contractului, deci Agenția a executat clauzele contractuale corespunzător.

Prin urmare, constatările instanței de apel vin în contradicție cu circumstanțele cauzei, iar conținutul ordinilor de plată a subvenției și contractul de acordare a subvenției, în calitate de probe, au fost apreciate arbitrar.

A subliniat că Agenția alocă subvenții către producătorii agricoli pentru ca aceștia să atingă scopul și obiectivele prevăzute la pct. 4, 5, 6, 67, 68, 69 din Regulamentul de subvenționare, printre obiectivele și scopul acordării subvenției prevăzute de Regulament, nu se regăsește și un astfel de obiectiv și scop ca alocare a subvenției pentru hrana animalelor.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 9 ianuarie 2020, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 118), însă careva date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurentă la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 10 martie 2020 în termenul legal.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis, cu casarea deciziei instanței de apel și remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel

și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) CPC, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

După cum rezultă din materialele cauzei, Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură înaintând acțiunea în judecată împotriva SRL „Smart-Team”, cu ulterioarele concretizări, a solicitat încasarea din contul SRL „Smart-Team” în beneficiul Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură a subvenției acordate în mărime de 4 563 674,98 de lei, a dobânzii de întârziere în sumă de 1 029 077,45 de lei, a penalității în mărime de 82 146,15 de lei și a cheltuielilor de judecată.

Fiind investită cu judecarea cauzei, prima instanță a ajuns la concluzia netemeinicii acțiunii pe care a respins-o ca integral ca fiind neîntemeiată.

Judecând apelul declarat de către Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, instanța de apel a respins apelul și a menținut hotărârea primei instanțe.

Verificând legalitatea deciziei contestate în raport cu prevederile aplicabile la caz și criticile aduse în recurs, instanța de recurs constată că, contrar prevederilor art. 239 CPC și art. 241 alin. (5) CPC, decizia instanței de apel este una nemotivată, concluziile fiind expuse într-o formă evazivă, incertă, neavând putere de convingere, fără a fi dată o apreciere cuvenită pretențiilor formulate în prezentul litigiu în raport cu materialul probator reținut de prima instanță, precum și normele de drept ce reglementează acest aspect.

Or, analiza pe care judecătorul o face în legătură cu motivele de fapt și de drept, care i-au format convingerea în sensul unei anumite soluții trebuie să fie clară și simplă, precisă, conchisă și fermă, să aibă putere de convingere.

Totodată, în conformitate cu art. 373 alin. (1) și (2) CPC, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.

Astfel, la caz, se constată că instanța de apel judecând apelul declarat de către Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, într-un mod neînțeles, a reținut ca temei de respingere a acțiunii, faptul că fișa de control nr. 210 din 7 iunie 2017 a Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, Direcția inspecției și control pe teren, corectată printr-un proces-verbal nedatat, nu poate produce efect juridic, întrucât nu are valoare juridică, nefiind în măsură să probeze starea de fapt a beneficiarului de subvenții la momentul controlului, deoarece circumstanțele cauzei urmau a fi dovedite doar prin mijloace de probațiune și anume prin Actul de inspecție de modelul aprobat de ordinul ministrului în domeniu, semnat de un grup de lucru, format din cel puțin 3 persoane – angajații ai Direcției inspecției și control pe teren și reprezentanții secțiilor/serviciilor teritoriale, cu atragerea, după caz a altor specialiști

în domeniu.

Or, constatând astfel, instanțele de judecată ierarhic inferioare au trecut cu vederea că, potrivit prevederilor pct. 138 (2) și (3) din Regulamentul privind modul de repartizare a mijloacelor fondului de subvenționare a producătorilor agricoli, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 135 din 24 februarie 2014, inspecțiile suplimentare reprezintă procedura de verificare suplimentară a documentelor prezentate de către solicitanții de subvenții pentru obținerea mijloacelor financiare nerambursabile, de verificare a condițiilor de eligibilitate, cu efectuarea controalelor pe teren până la data autorizării acesteia. Inspecțiile suplimentare se efectuează, în temeiul ordinului directorului Agenției, pentru fiecare solicitant de subvenții, de un grup format din cel puțin 3 persoane – angajați ai Direcției inspecții și control pe teren și reprezentanți ai secțiilor/serviciilor teritoriale, cu atragerea, după caz, a altor specialiști în domeniu.

Inspecțiile postachitare reprezintă procedura de verificare, pentru o perioadă de până la 3 ani, a respectării de către beneficiarul de subvenții a angajamentelor contractuale asumate.

Așadar, din analiza normei enunțate rezultă că doar inspecțiile suplimentare se efectuează în temeiul ordinului directorului Agenției de un grup format din cel puțin 3 persoane, angajați ai Direcției inspecții și control pe teren și reprezentanți ai secțiilor/serviciilor teritoriale.

Conform pct. 139 din același regulament, pentru fiecare beneficiar de subvenții verificat, conform procedurii stabilite la punctul 138 subpunctele 2) și 3) din prezentul regulament, se va întocmi un act de inspecție, de modelul aprobat prin ordinul ministrului agriculturii și industriei alimentare, care va cuprinde mențiuni privind: 1) componența grupului de lucru pentru efectuarea inspecției și a controlului pe teren; 2) măsura accesată și descrierea succintă a proiectului, cu indicarea sumei solicitate; 3) obiectul inspecției și programul derulării acesteia; 4) corespunderea obiectivului și domeniului de acțiune; 5) actele și bunurile verificate conform fișei de verificare; 6) rezultatele verificărilor și concluzia grupului de inspecții.

Iar conform pct. 137 (2) din Regulament, responsabili de calitatea efectuării inspecțiilor pe teren sunt reprezentanții secțiilor/serviciilor teritoriale și ai Direcției inspecții și control pe teren, membri ai grupului de inspecții instituite în modul stabilit, la etapa efectuării inspecțiilor suplimentare și postachitare.

În același timp, pct. 143 din Regulament, stipulează că actul de inspecții va fi întocmit în cadrul termenului prevăzut la punctul 140 din prezentul Regulament, va fi semnat de toți membrii grupului, aprobat de directorul Agenției și adus la cunoștința solicitantului/beneficiarului de subvenții contra semnătură sau, după caz, expediat la adresa electronică, indicată în cererea de acordare a sprijinului financiar. În cazul în care solicitantul refuză să ia cunoștință de rezultatele controlului, grupul de lucru va consemna acest fapt în actul de inspecții, care va fi remis solicitantului/beneficiarului prin poștă.

Coroborând normele enunțate la materialului probator administrat în speță, instanța de recurs relevă că, întru stabilirea temeiniciei sau netemeiniciei acțiunii, instanța de apel urma să supună aprecierii fișa de control nr. 210 din 7 iunie 2017 a Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, Direcția inspecții și control pe teren, prin prisma inspecțiilor postachitare, prevăzute de Regulamentul privind modul de repartizare a mijloacelor fondului de subvenționare a producătorilor

agricoli, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 135 din 24 februarie 2014 și nu prin prisma inspecțiilor suplimentare, care sunt două forme distincte.

Aici, trebuie avut în vedere și faptul că, instanța de apel nu a supus aprecierii nici ordinul Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură al Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare a RM nr. 45 din 7 aprilie 2017, prin care a fost aprobat graficul efectuării inspecțiilor și controalelor post-achitare în vederea respectării angajamentelor financiare nerambursabile obținute din fondul de subvenții, conform Anexei la prezentul ordin și stabilit că pentru fiecare beneficiar de subvenții verificat se va întocmi fișa de verificare, conform modelului stabilit, efectuarea inspecțiilor și controalelor postachitare fiind pusă în sarcina Direcției contabilizare plăți, asigurarea cu combustibil, împrejurare care a fost lăsată fără examinare de către instanța de apel (f. d. 91-95 vol. II).

De altfel, superficialitatea examinării cauzei de către instanța de apel se atestă și prin faptul că, deși aceasta a concluzionat că, în speță, nu a fost demonstrată vinovăția SRL „Smart-Team” în eventuala pierdere a ovinelor subvenționate, aceasta nu a supus verificării pretențiile înaintate de către Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, prin prisma respectării prevederilor contractului de acordare a sprijinului financiar nr. 367 din 24 decembrie 2015, încheiat între Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, în calitate de Autoritate contractantă și SRL „Smart-Team”, în calitate de beneficiar, obiectul căruia reprezintă acordarea de către Autoritatea contractantă a sprijinului financiar nerambursabil, cu titlu de compensare a cheltuielilor suportate de beneficiar la procurarea animalelor de prăsilă și menținerii fondului genetic al acestora (f. d. 144-146 vol. I).

Or, pct. 2.1.1 și 2.1.2 din contractul de acordare a sprijinului financiar nr. 367 din 24 decembrie 2015, prevede clar că beneficiarul SRL „Smart-Team” s-a obligat să asigure utilizarea la destinație a investiției pentru care se acordă sprijin financiar și să întrețină obiectul investiției, prevăzut la pct. 1.1, în conformitate cu cele mai bune practici în domeniul vizat, în vederea asigurării protecției mediului, siguranței alimentelor, sănătății animalelor și plantelor.

Totodată, pct. 2.1.6 din contract, stipulează expres că beneficiarul SRL „Smart-Team” s-a obligat să respecte pe toată perioada contractului, condițiile de eligibilitate și criteriile de evaluare care au stat la baza autorizării cererii de acordare a sprijinului financiar.

Astfel fiind, instanța de apel într-un mod confuz în dezacord cu argumentele Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură precum că obligația întreținerii corespunzătoare inclusiv cu hrană aparține beneficiarului de subvenții SRL „Smart-Team” a menționat că contractul de acordare a subvențiilor a fost încheiat la 28 mai 2014, iar subvențiile au fost achitate doar la începutul anului 2016, astfel încât SRL „Smart-Team” a rămas fără suport financiar de aproape 2 ani, fiind epuizate toate oportunitățile de a asigura întreținerea ovinelor.

Or, la acest segment, instanța de apel a trecut cu vederea că contractul de acordare a sprijinului financiar nr. 367 a fost încheiat între Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, în calitate de Autoritate și SRL „Smart-Team”, numai la 24 decembrie 2015, și nu la 28 mai 2014, după cum greșit a reținut instanța de apel.

În acest context, este vădit că decizia instanței de apel are un caracter contradictoriu față de circumstanțele cauzei, în acest sens fiind lăsată incertă împrejurarea că, după cum a indicat însuși SRL „Smart-Team” în scrisoarea nr. 3328

din 12 iunie 2017 adresată Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, SRL „Smart-Team” a procurat din Bulgaria 1134 de ovine de rasă ASSAF și 35 de berbeci, în luna februarie-martie 2014, precum și faptul că prin Actul de inspecție și control în teren nr. 53 din 23 mai 2014, s-a constatat că conform declarațiilor vamale de import din 13 februarie 2014, 13 martie 2014, 7 martie 2014 și 25 martie 2014, SRL „Smart-Team” i-au fost livrate 1175 oi și berbeci, cu greutatea totală de 94740 de kg (o ovină pierind la momentul transportării), adică până la depunerea cererii de către SRL „Smart-Team” de acordare a subvenției la Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură în luna aprilie 2014 și încheierea contractului de acordare a sprijinului financiar nr. 367 la data de 24 decembrie 2015. 67-68 vol. I, 197 vol. I).

Mai cu seamă că, deși instanța de apel a concluzionat că la caz nu a fost demonstrată legătura causală dintre pieirea a 566 ovine subvenționate și vinovăția SRL „Smart-Team”, aceasta nu a elucidat cu minuțiozitate perioada când au decedat aceste ovine, până la încheierea contractului de acordare a subvențiilor sau după semnarea acestuia.

Or, verificarea împrejurărilor menționate, este importantă având în vedere că mijloacele bănești în mărime de 9 466 000 de lei, au fost transferate către SRL „Smart-Team” conform ordinelor de plată nr. 22 și 23, la data de 25 ianuarie 2016, cu titlu de compensare integrală a cheltuielilor suportate de beneficiar la procurarea animalelor de prăsilă în număr de 1174 de capete și menținerii fondului genetic al acestora, fără a fi menționat cumva ca o parte din ovine ar fi pierit. (f. d. 14-15).

Toate aceste aspecte, evidențiază că instanța de apel și-a fundamentat soluția pe un material probator incomplet și contradictoriu, ceea ce echivalează cu o nesoluționare a cauzei pe fondul său.

Ca urmare, este indubitabil că soluția instanței de apel nu conține o argumentare clară din care să rezulte certitudinea adoptării soluției la care s-a ajuns, având o motivare superficială, fără a fi abordate toate aspectele importante în speță.

În respectivul sens, se accentuează că prin neexpunerea de către instanță asupra tuturor argumentelor și probelor invocate, se constată nerespectarea la caz a standardelor unui proces echitabil garantate de art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, care prezumă dreptul la o hotărâre motivată, instanța judecătorească fiind obligată a se expune asupra tuturor obiecțiilor invocate de către subiecți.

Prin urmare, din perspectiva celor expuse, este de observat că decizia instanței de apel nu se circumscrie exigențelor art. 239 -241 CPC, în condițiile în care nu sunt analizate raporturile juridice dintre părți prin prisma susținerilor, apărărilor și probelor din dosar, inclusiv asupra existenței abaterilor de la legalitate.

De aceea, motivarea hotărârii trebuie să fie clară, concisă și concretă în concordanță cu probele și actele de la dosar, ea constituind astfel o garanție pentru părțile din proces în fața eventualului arbitrar judecătoresc și, de altfel, singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a se putea exercita controlul judiciar.

Față de toate aceste considerente, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa integral decizia instanței de apel și de a remite cauza spre rejudecare în instanța de apel, deoarece eroarea judiciară nu poate fi corectată de instanța de recurs.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și rejudecând cauza, să emită o hotărâre întemeiată și legală.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură.

Se casează decizia din 10 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Smart-Team” cu privire la rambursarea subvenției acordate, cu remiterea cauzei pentru rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, de un alt complet de judecători.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Dumitru Mardari

Mariana Pitic

Nicolae Craiu